

کتابداران و جامعه شبکه‌های رایانه‌ای

یک مؤسسه آموزشی

از: آ. نیل. یرکی A. Neil Yerkey^۱

ترجمه از: سعادت احمدزاده^۲

چکیده:

این مقاله، مؤسسه‌ای را توصیف می‌کند که به منظور تربیت کتابداران برای استفاده از شبکه آزاد بوفالو Buffalo Free-Net، هم به عنوان منبع اطلاعات و هم مکانی برای ارائه اطلاعات، طراحی گردیده است. توانایی و قدرت بیشتر یک جامعه شبکه‌ای، در اختیار داشتن مردم در تمامی سطوح برای استفاده از شبکه‌های رایانه‌ای است. جامعه تصمیم می‌گیرد که سیستم حاوی چه نکاتی باشد و به ارائه آن کمک می‌نماید. در این زمینه کتابداران به طرق مختلف با جامعه شبکه‌ها ارتباط داشته‌اند. عده‌ای از آن به عنوان ابزار مرجع استفاده می‌نمایند و برخی اطلاعات مورد نیاز آنها را تهیه می‌کنند. کتابداران در کمیته‌ها به آموزش کاربران کمک کرده، و نقش تخصصی دارند. اهداف مؤسسه کمک به کتابداران نیویورک غربی برای آشنایی با اطلاعات شبکه‌ای و آموزش چگونگی به کارگیری توانایی شبکه آزاد بوفالو B.F.N برای ارائه اطلاعات مورد نیاز جوامع آنهاست.

۱- آ. نیل. یرکی استاد و دستیار رییس دانشگاه دولتی نیویورک بوفالو، مدرسه مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی است. دستخط در مارس ۱۹۹۶ به دستمان رسیده و در ژوئن ۱۹۹۶ پذیرفته شده است.

۲- کارشناس مسول کتابخانه دانشکده هنرهای زیبا - دانشگاه تهران

شبکه آزاد بوفالو (BFN) The Buffalo Free-Net (شبکه رایگان)

شبکه آزاد بوفالو، یک منبع دسترسی آزاد به سیستم جامعه رایانه‌ای برای اطلاعات و آموزش محسوب می‌شود که به هر کسی اجازه استفاده گسترده از خدمات الکترونیکی از جمله پست الکترونیکی، دسترسی به اطلاعات درخصوص آموزش، مؤسسات اجتماعی، بهداشت، آموزش، تکنولوژی، دولت، هنرها، بازسازی و حقوق را می‌دهد. فلسفه توسعه و عملکرد آن، اطلاع‌رسانی محلی و ارتباط داخلی عموم را به صورت آزاد برای کلیه مردم ناحیه غرب نیویورک فراهم آورده است.

شبکه آزاد بوفالو، رسماً، در اکتبر ۱۹۹۳ افتتاح گردیده است. این سیستم شامل سه رایانه UNIX SUN و سی و دو خط ارتباط تلفنی است که با نظام ویژه‌ای با اینترنت دانشگاه بوفالو و شرکت نیسرنیت Nysernet مرتبط می‌شود که محل گسترده جهانی وب Web نیز می‌باشد. بیش از پانزده هزار نفرگزارشها را دریافت نموده و در حال حاضر به طور متوسط و روزانه، بیش از دو هزار نفر به سیستم تسلط یافته و چهار هزار ارتباط با وب Web برقرار است. رایانه‌ها که در دانشگاه بوفالو قرار گرفته‌اند، به همراه اقدامات روزانه از طریق همکاریهای کارکنان و دانشجویان دانشگاه خدمات رایانه‌ای و مدرسه مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی ارائه می‌شوند.

شبکه آزاد بوفالو، حقیقتاً، یک تلاش بیطرفانه است (grass - roots) که تنها یک کارمند عضو پرداخت وجود دارد که به کارهای فنی و فرایند عملیاتی کاربر می‌پردازد.

هر امر دیگری توسط داوطلبانی صورت می‌گیرد که ساعتها وقت خود را به توسعه و اجرای آن تخصیص داده‌اند. حدود یکصد نفر در قابلیت‌های مختلف مانند: گروههای مباحثه مناسب، خدمت در کمیته‌ها، مدیریت وظایف روزانه، و ورود داده‌ها به طور داوطلبانه هستند. بیش از ۷۰ آژانس نیویورک غربی، سازمانها و کلپ‌ها به طور فعالانه در تهیه اطلاعات مشارکت می‌ورزند. در حدود ۹۰ گروه انتفاعی برای تهیه فایل‌های اطلاعاتی، بردهای مباحثه‌ای، خدمات پرسش و پاسخ و ارتباطات ویژه اینترنت فعالیت دارند.

کمیته اداره کننده تضمین می‌کند که خدمات سیستم به صورت رایگان قابل استفاده همگان و نشاندهنده علایق هر فرد در هر ناحیه می‌باشد. کمیته متشکل از نمایندگان دانشگاه، جامعه کتابداران مؤسسات اجتماعی، رؤسای گروه‌های انتفاعی و کاربران است. زیر مجموعه‌ها و نیروهای کاری در زمینه سیاست اطلاعاتی، توسعه منابع اطلاعاتی، آموزش موضوعات تجاری، افزایش موجودی، هماهنگی داوطلبان و خدمت کار برای کار می‌باشد.

جامعه شبکه‌های رایانه‌ای

قابلیت قدرت بیشتر یک جامعه شبکه‌ای مانند شبکه آزاد بوفالو، توانا ساختن مردم در کلیه سطوح برای استفاده از شبکه‌های رایانه‌ای است. مردم تصمیم می‌گیرند سیستم دربرگیرنده، چه مواردی باشد. چیزی که مهمتر است یاری نمودن در کار گذاشتن آن در سیستم است. به طرق مختلف، هر فردی در جامعه می‌تواند اطلاعات کسب کند. وابستگی محلی یکی از معیارهای جامعه شبکه‌هاست این امری است که آنها را از شبکه‌های خدمات تجاری و سایرین متمایز می‌سازد.

نوع و زمینه خدمات قرار داده شده در سیستم متفاوت است، اما عموماً در مقولات زیر قرار می‌گیرند:

* فایل‌های اطلاعاتی شامل اطلاعات درباره سازمانها، فعالیتها، فهرست وقایع، نام و نشانی مؤسسات خدمات اجتماعی، روسای کتابخانه‌ها، اطلاعات دولتی ملی و محلی و اسناد مختلف می‌باشد.

* گروه‌های بحث و اطلاعات ویژه به طور موضوعی مانند شجره‌شناسی، مدیریت مواد اتفاقی، کامپیوترها، آموزش و موسیقی پاپ است که همه اینها ممکن است زمینه‌ای برای طرح انتشار خبرنامه، یا خدمات پرسش و پاسخ باشند، در حالی که کاربران می‌توانند با طرح سووالهای خود پاسخ را از کارشناسان تعیین شده دریافت نمایند.

* پست الکترونیکی برای ارسال و دریافت پیامهای کاربران شبکه آزاد و دنیای گسترده‌تر اینترنت می‌باشد.

- * ارتباط با فایل‌های اطلاعاتی اینترنت و دنیای گسترده وب Web، گروه‌های بحث و ارتباط دور با رایانه‌های جهانی.
- * صفحات انفرادی و سازمانی وب، جایی که مردم و سازمانها ممکن است علائق شخصی را اظهار و اطلاعات جزئی محیطشان را مطرح نمایند.

کتابداران و شبکه‌های آزاد (رایگان) Free - Nets

کتابداران همواره با مؤسسات خدمات انسانی برای تهیه اطلاعات و خدمات ارجاعی جامعه همگروه شده‌اند. تلاشهای قبلی متشکل از فایل‌های شخصی خانگی برای کارکنان و بعضی اوقات برای عموم قابل استفاده بوده، گرچه برخی از تلاشهای قبلی مستلزم توسعه جامعه شبکه‌های رایانه‌ای برای دسترسی عموم نیز بود.

کتابداران نقش والایی برای توسعه برخی سیستمهای جامعه اطلاعاتی داشته‌اند. دانشجویان دانشگاه کلمبیا به مدیران جامعه شبکه از دیدگاه مصمم ساختن ارتباطات کتابخانه عمومی در شبکه نگریسته و به آنان رای داده‌اند. پژوهشگران دریافتند که بعضی کتابداران نقش حساسی در توسعه جامعه شبکه‌ها ایفا می‌کنند. در چند مورد کتابداران ستون سیستم را تشکیل می‌دهند به طور مثال: شبکه اطلاعاتی کتابخانه جنوب شرقی فلوریدا (SEFLIN) توسط اعضای بروارد کانتی (Broward County)، که کتابخانه بروارد کانتی و امتیاز طرح همکاری کتابخانه فلوریدا مورد حمایت قرار می‌گیرد.

همچنین پژوهشگران در کلمبیا به این نتیجه رسیدند که چند سیستم به عنوان حالتی با شبکه آزاد بوفالو مفید واقع شده است. مطالعات به نتیجه رسیده کتابخانه نشان داد که کتابداران دارای دانش تکنولوژی اطلاعاتی و توانایی تهیه خدمات زیربنایی و این کتابخانه‌ها می‌توانند به عنوان رابطهای ارزشمندی میان شبکه‌های عمومی به کار گرفته شوند. نتایج حاصل از این مطالعات استدلال بزرگی جهت جستجوی منابع مالی به منظور مرتبط ساختن یک موسسه برای آموزش کارکنان در جهت استفاده و مشارکت در جامعه شبکه‌ها شد.

بررسی انجام شده توسط ماتیون نشان داد که کتابداران گاهی اوقات نقش

پشتیبانی و آموزش کارکنان، کاربران و دسترسی ترمینال عمومی را داشته باشند. کتابداران، داوطلبان در بردها و کمیته‌ها به کار گرفته می‌شوند. آنها اطلاعات را برای نظام بخشیدن به شکل فهرستها و فایل‌های توصیف‌کننده خدمات کتابخانه‌ای تهیه می‌نمایند، و برخی در پرسش و پاسخ شرکت می‌کنند. اربس Erbes طرح نظام کتابخانه دهکده ایلی‌نویز Illinois را موسوم به «تنها نه، امّا باهم» را تشریح می‌نماید. کارکردن در ارتباط با شبکه آزاد هرت‌لند Heartland متوجه پیشرفت خدمات کتابخانه‌ای از طریق امکان دسترسی عموم به شبکه است. یکی از اهداف شبکه آزاد بوفالو تدارک دسترسی عموم به پایانه‌ها در کتابخانه‌ها و سایر موسسات عمومی است. کتابخانه عمومی بوفالو و اری کانتی (Erie County (BECPL دارای تعدادی پایانه (ترمینال) در کتابخانه اصلی و شعب آن است که به عنوان کتابخانه‌های کالج متعدد، در ناحیه کار می‌کند. یکی از اهداف موسسه، آموزش کتابداران جهت خدمت به عموم است.

تامز Toms میزان تاثیرپذیری شبکه آزاد را در برطرف کردن نیازهای جامعه نشان می‌دهد. او نتیجه می‌گیرد گستره‌ای که در آن شبکه آزاد می‌تواند نیازهای اطلاعاتی جامعه را برطرف کند، تنها به فکر، تخصیص، تحرک سازماندهندگان، اپراتورها و داوطلبان نظام محدود می‌شود. امیدواریم استنتاج کنیم موسسه‌ای که در اینجا توصیف می‌شود، فکر، تخصص و تحرک جامعه کتابداران را افزایش دهد. اغلب شبکه‌های آزاد Free - Nets شامل یک فضای کتابداری در طرح اصلی می‌باشد. این فضاها شامل ارتباط تلفنی مستقیم با OPACS‌های دور دست و محلی است (در شبکه آزاد بوفالو این فضا، کتابخانه نامیده می‌شود) که بعضی نظامها، فضایی از علائق حرفه‌ای را برای کتابداران مهیا می‌سازند (در شبکه آزاد بوفالو آن را زاویه کتابدار می‌نامند "Librarian's Cornes").

شبکه آزاد بوفالو و جامعه کتابخانه

نمونه‌هایی که در بررسیهای فوق در بوفالو مطرح شدند واقعیت دارند. کتابداران ناحیه غربی نیویورک از ابتدای امر با شبکه آزاد بوفالو سرگرم بوده‌اند. بسیاری از آن، به عنوان یک ابزار مرجع استفاده می‌کنند و برخی نقش تهیه‌کننده

اطلاعاتی را دارند، یا افرادی به عنوان بخش خارجی کتابخانه، ایفای نقش می‌کنند. دیگران در قالب کمیته‌ها در آموزش کاربران همکاری می‌کنند. کتابداران در توسعه، اصلاح و استفاده اطلاعات برای برطرف کردن نیازهای مردم تخصص دارند و استعدادهایشان را وقف خدمت شبکه آزاد بوفالو کرده‌اند. آنها سخاوتمندانه تخصص خود را در اختیار گذاشته‌اند و اغلب به عنوان مشاوران فنی سایر سازمانها به جامعه به منظور توسعه فضاهای اطلاعاتی نظام عمل می‌کنند. حمایت بیشتر برای خدمت توسط رییس، دانشکده، و دانشجویان مدرسه مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه بوفالو ارائه شده است. کارکنان دانشگاه در کتابخانه‌های بوفالو شامل معاون، سرپرست کتابخانه‌های دانشگاه در برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری، پیشرفت، آموزش و افزایش منابع مالی دخیل بوده‌اند.

شورای مالی کتابخانه نیویورک غربی (WNYLRC) سهم بیشتری داشته است. WNYLRC به عنوان عامل مالی شبکه آزاد بوفالو و توسعه دهنده اکثر اطلاعات، عمل می‌نماید. کمیته ثابت WNYLRC موسوم به «کمیته مختلط کتابخانه» است. مسوولیت WNYLRC توسعه و حمایت از بخش کتابخانه است. همچنین WNYLRC استفاده از شبکه آزاد بوفالو را در فضای کتابخانه‌ها تشویق می‌کند، آموزش کاربران سیستم را کمک و در ارزیابی فعالیتهای اطلاعاتی آنها را آگاه می‌کند.

کارکنان بوفالو و کتابخانه عمومی ایری کانتی Erie County به عنوان تهیه کنندگان اطلاعات و آموزش دهندگان کاربران (جستجوگران) خدمت می‌کنند. کتابخانه دارای منبع غنی اطلاعات محلی است و کارکنان کتابخانه در افزایش اطلاعات سیستم فعالند.

فرض براین است که مسوولیت توسعه، تدارک و پشتیبانی فایل‌های اطلاعاتی محلی با کتابخانه عمومی در ارتباط با WNYLRC است که غالباً، سوالهای مرجع، نشانی فایل‌ها و دیگر اقلام مورد علاقه شهروندان از آنجا پرسیده می‌شود. در کنار اطلاعات مورد علاقه عموم، "Librarian's Corner" زاویه کتابداران، اطلاعات، و ارتباط با اینترنت مورد علاقه کتابداران را پیشنهاد می‌نماید. کارکنان کتابخانه عمومی مسوولیت مرکز استخدام در ارتباط با منابع غنی

اطلاعات در امور موضوعات مربوط به استخدام که شامل ارتباط با بانک کار است و توسط بخش کار نیویورک اداره می‌شود، به عهده دارند.

بعلاوه، کتابخانه عمومی، ترمینال‌های عمومی، مقررات و پشتیبانی مستقیم برای کاربران در طی مرحله طولانی مدت مرکز آموزش و دیگر شعب آن که از طریق کارگاه‌های مستمر، آموزش کارکنان است و عموم رانسبت به استفاده از شبکه آزاد و اینترنت هدایت می‌کند، ارائه می‌دهد.

مؤسسه آموزشی

مدرسه مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی طی هفته با برخورداری از عنوان بزرگ II-B از بخش آموزش ایالات متحده U.S. در یادگیری نحوه استفاده از شبکه آزاد بوفالو به کتابداران کمک نمود:

(۱) به عنوان منابع اطلاعاتی؛

(۲) به عنوان منابع اطلاعاتی رشد حرفه‌ای؛

(۳) به عنوان مکانی برای توسعه و تهیه اطلاعات مورد نیاز جامعه آنان؛

اهداف و واقعیات

اهداف و واقعیات ثابت مؤسسه در ذیل آمده است، اما زمینه فلسفی وسیعتری در ازای دیدگاه مؤسسه و علت سودمندی آن از نظر ما وجود دارد. طی دهه گذشته تصمیمی مبنی بر متمرکز نمودن فرایند انتقال اطلاعات، بویژه فرایند جهانی اطلاعات علمی، وجود داشت. سازمانهایی با فعالیت وسیع اطلاعاتی درمی‌یابند که کاوشگران اطلاعات نیز بایستی توسعه دهنده اطلاعات باشند. آنها ساختاری برای توزیع فرایند اطلاعات برای جستجوگران ایجاد کرده و آنان را همزمان برای پذیرفتن مسوولیت به عنوان توسعه دهنده اطلاعات تشویق نموده‌اند.

طراحان مؤسسه که از قدرت انتقال رایانه‌ای کاملاً آگاهند، پذیرفته‌اند که انتقال مشابهی از افراد در بخش عمومی لازم می‌بود و بیم داشتند از اینکه به محیط‌های علمی تعلق ندارند، رها می‌گردند. بالاخص در حالی که اینترنت و شبکه

جهانی وب World Wide Web به طور فزاینده‌ای تجاری می‌شود. براین باوریم که نه فقط مدیران بلکه کاربران سیستمهای اطلاعاتی نیز باید نقش فعالی در فرایند توسعه ایفا نمایند.

نظامی مانند شبکه آزاد بوفالو، وضعیتی عالی در تجربه راههای انتقال فرایند اطلاعات به "Grassroots" بیطرفانه ارائه می‌دهد. در این مورد، شبکه آزاد بوفالو برآستی یک تلاش بیطرفانه است. این امر توسط داوطلبان به طور کامل انجام شده و هر اطلاعاتی که تصور می‌نمایند این اطلاعات برای جامعه مفید است، توسط افراد جامعه وارد شده است. نتیجه می‌گیریم که در این مقوله، طراحان موسسه به نقش حیاتی کتابداران در تبادل نظر عقیدتی اطلاعاتی جامعه‌شان واقف بودند، و براین باوریم که کتابداران همیشه می‌توانند در امر تسهیل فرایند انتقال اطلاعات به مردم نقش مشابهی ایفا نمایند و کتابدارانی که به همکاری دعوت شده‌اند، هم به عنوان کاربرنهایی سیستم و هم به عنوان آموزش دهنده اعضای کاربر عمومی عمل کرده‌اند.

تفکرات و فلسفه اساسی کمیته هدایت شبکه آزاد بوفالو و کمیته برنامه‌ریزی موسسه به صورت زیر جمع‌بندی می‌شوند:

* در دنیای همکاری و آموزشی، یک انتقال از تمرکز به توزیع نیروی فرایند اطلاعاتی و مسوولیتی وجود داشته است.

* انتقال مشابهی در بخش عمومی وجود نداشته است و اگر موردی بوده، فرایند آن به طور فزاینده‌ای به سوی تمرکزگرایش یافته است.

* جامعه شبکه‌ها مانند شبکه آزاد بوفالو B.F.N وسیله انتقال قدرت فزاینده اطلاعاتی و مسوولیتی را در بخش عمومی فراهم می‌سازد، همچنین آزمون به عمل می‌آورد تا از آن طریق، مردم تکنولوژی اطلاعات جدید با هزینه پایین و خطرات کم را تجربه نمایند.

* کتابداران همواره، به عنوان واسطه، آموزش دهنده و توزیع‌کننده اطلاعات به اعضای جامعه خود عمل و قابلیت را صورت علمی به آن بخشیده، و دسته بندی برای آن نقش را ایفا می‌نمایند.

* از زمانی که یک موسسه آموزشی می‌تواند تعداد مشترکین محدودی

داشته باشد، کتابداران می‌توانند از موسسه آموزشی که آنها را در یادگیری نحوه جلب جامعه به توسعه اطلاعات محلی کمک می‌کند، بهره‌مند شوند.

اهداف آموزشی

- * آموزش کتابداران جهت تسهیل در امر ارتباطات مهم و فزاینده شبکه‌های اطلاعاتی.
- * آموزش کتابداران برای بهره‌برداری از توانایی شبکه جامعه به منظور ارائه نیازهای اطلاعاتی عموم.
- از زاویه این اهداف چند مورد آموزشی را نیز به دنبال داشت:
- * آماده‌سازی مشترکین جهت اقدام در امر تغییر و ترمیم کتابخانه‌هایشان به منظور معرفی اطلاعات شبکه‌ای.
- * آموزش امر چگونگی معرفی ارزش ویژه منابع اطلاعاتی برای جامعه‌شان.
- * کمک به آنان برای توسعه مهارت‌های لازم به منظور گردآوری، آماده‌سازی و نگهداری اطلاعات در شبکه رایانه‌ای.
- * آموزش آنها در امر چگونگی توسعه راهنمایهای کاربران، مواد آموزشی و انتشار مواد با کیفیت عالی برای جامعه‌شان.
- * کمک به آنان برای دستیابی به دانش و مهارت استفاده از منابع شبکه‌ای ماورای شبکه جامعه (یعنی اینترنت).

برنامه‌ریزی مؤسسه

مدیر یرکی (Yerkey)، بر مبنای اهداف ثابت، پنج مربی مازاد بر دانش و مجرب را انتخاب می‌کند تا توازن آموزش جهت دستیابی به آن اهداف را حفظ نمایند، که هر یک مجری بزرگتری در والایی امر توسعه شبکه آزاد بوفالو B.F.N بوده‌اند. مربیان، بعلاوه یرکی Yerkey، جورج امری George Emery کتابدار پشتیبان رایانه در BECPL، جیمز جرلند James Gerland مدیر پشتیبان شبکه در دانشگاه نیویورک (SUNY) در بوفالو، مری گیکاش Mary Ghikas مدیر اجرایی WNYLRC، جودیت هاپکنز Judith Hopkins متصدی خدمات

فنی تحقیقاتی تحلیلی برای Suny در بوفالو، و جودی لابرنز Jody Lebrez
رییس مرکز سمعی و بصری BECPL بودند. نیکولت لودیکو Nicolette
Lodico فارغ التحصیل SILS به عنوان مشاور اداری به طور موقت به کار گرفته
شده بود، که این افراد، گروه برنامه ریزی موسسه را تشکیل می دادند.
در جولای ۱۹۹۴ و ژانویه ۱۹۹۵ این گروه ۴ بار به منظور اجرای وظایف
ذیل با هم ملاقات نمودند:

نشست اول

- * روشکافی و توسعه بیشتر اهداف و موضوعات موسسه.
- * تکمیل یک دعوتنامه، جمع بندی کار موسسه و ارسال پستی پرسشنامه برای مشترکین فعال.
- * تکمیل طرح برنامه ریزی و توسعه فعالیتهايشان.
- * شروع به تکمیل شرح مختصر تحصیلاتی و تجربی، موارد آموزشی، ارزیابی نحوه عملکرد و پیگیری پرسشنامه ها.

نشست دوم

- * انتخاب مشترکین (در گزارشات ذیل ملاحظه شود).
- * تکمیل دوره تحصیلاتی.
- * ارائه مطالب طرح تولید.

نشست سوم

- * مرور شرح سوابق تحصیلی.
- * مرور پرسشنامه ها و به امتحان گذاشتن.
- * سازماندهی مشترکین در گروهها.

نشست چهارم

※ قطعیت دادن به دوره تحصیلاتی، وظایف آموزشی، و گزارشات.

نامه‌هایی در توصیف موسسه به هشتاد و چهار کتابدار در کتابخانه‌های عمومی و کالج ارسال شد. بسته حاوی پرسشنامه‌ای بود (ضمیمه A ملاحظه شود). سی و هفت پاسخ دریافت شد و براساس پاسخهای داده نشده به پرسشنامه، بیست و هفت کتابدار براساس پاسخهای داده شده به پرسشنامه، دعوت شدند. مبلغ کمی جهت حضور به مشترکین پرداخت شد. حق تقدم با کتابدارانی بود که در شعب کتابخانه عمومی شهری یا ناحیه‌ای و یا کتابخانه کالج کار می‌کردند و در اصل، آنها مستقیماً با افراد جا افتاده، بیسواد، بدون مزایا، یا افراد ناتوان فعالیت می‌نمودند. افراد منتخب نشان دادند که نسبت به ارزش اطلاعات شبکه‌ای آگاهی دارند و منابع را جهت توسعه اطلاعات می‌توانند جمع‌آوری نمایند (یا گواهی دال بر تعهد مدیریت است).

مشترکین بر مبنای علاقه‌مندی شخصی، به گروه‌های زیر تقسیم می‌شوند:

(۱) یادگیرندگان ارشد یا بزرگسال.

(۲) خدمات اجتماعی.

(۳) اطلاعات چند فرهنگه.

(۴) اطلاعات دولتی.

(۵) اطلاعات نیویورک غربی.

هدف این تقسیم تهیه چند سناریوی واقعی جهانی برای مشترکین است، همچنانکه در ارزیابی ملاحظه خواهد شد این ترتیب موفق نبود. سطوح مهارتی به میزان گسترده‌ای متفاوت بوده و مشترکین هنوز جهت سازماندهی در رابطه با موضوع آماده نبودند. ترتیب گروه‌بندی سطح مهارتها و محدوده موضوع می‌توانست به نحو بهتری انجام گیرد.

دوره تحصیلاتی مؤسسه

طرح روزمره و شرح دوره تحصیلاتی در ضمیمه B نشان داده شده است. دوره تحصیلاتی گروه توسط گروه با توجه به اهداف فوق تکمیل گردید. هر عضو

گروه موضوعات روزانه را پیشنهاد نموده و هنگامی که دورهٔ تحصیل پایان یافت، آنها موضوعات خود را گسترش دادند.

برای روشهای گوناگون آموزشی برای تنوع موضوعات و برای مطالب فنی و تاریخی به سخنرانی یا جزوه نیاز بود و بهترین بحث میان مشترکین را موضوعاتی راجع به کتابخانه در عصر اطلاعات تشکیل می داد. اطلاعات دربارهٔ اطلاعات، مخصوصاً آنهایی که مربوط به فضای تعیین شدهٔ جزیی Sub-aeas برای مشترکین بود، بهترین وسیله برای گروه کوچک و روشهای مطالعهٔ موردی و موضوعات فنی مانند توسعه و تکمیل فهرستها، صفحات، وب، انتقال فایل، و نظایر آن بهترین برای تمرین عملی، تواماً، با راهنمایی مربیان بودند. هر روز صبح کلیهٔ مشترکین یکدیگر را جهت سخنرانی و تهیه جزوات در ارتباط با موضوعات فنی ملاقات می کردند. این امر از طریق مباحث عمومی و موضوعات کتابخانه / اطلاعات مربوط به انترنیت، دنیای گسترده وب Word Wide Web بینش آزادانه و روشنفکری و سانسور، حق تالیف (مولف)، و ارزش اطلاعات شبکه‌ای در کتابخانه پیگیری می شد.

عصرها در زمینه‌های مخصوص به خود، کار می کردند. جلسات این گروههای کوچک مشتمل بر بحث درخصوص مسایل و منابع، بخصوص در زمینه موضوع، بررسی منابع مناسب اینترنت و جامعه و ثبت و نصب اطلاعات در زمینه‌های عملی شبکه آزاد (شبکه رایگان) بود. بعضی از این داده‌ها، واقعی و بعضی فرضی بودند. به محض اینکه هفته‌ها گذشت، زمان کمی صرف صحبت در مورد گردآوری اطلاعات و سازمان شد و بیشتر به فعالانه قرار دادن آنها در سیستم گذشت. ساعت آخر هر روز، به جلسهٔ کامل دیگری اختصاص یافت که در آن مشترکین و مربیان به بحث دربارهٔ فعالیتهای روز پرداختند.

ارزیابی

ارزیابی در مورد مؤسسه، بلافاصله بعد از تکمیل و سه ماه بعد به عمل آمد. داده‌های موضوعی و کمی در رابطه با ظرفیت واقعی آموزش، ارزیابی مشترکین سازمانها و مربیان و ارزیابی مشترکین از برخورد با سازمان گردآوری شدند. گروه آموزشی مجموعه داده‌ها را تکمیل و ارزیابی نمودند. از کتابداران مشترک

درخواست شد تا داده‌های موضوعی را برای ارزیابی طرح از دیدگاه کاوشگرتهیه نمایند. مریان هرکدام در آزمونهای بیست و پنج سووالی چهارگزینه‌ی شرکت کردند، که این سووالات در روزهای اول و آخر در موسسه ارائه شد. بیشترین سووالات فنی و توصیفی بودند، آزمون دانش مشترکین، درباره‌ی روشهای اطلاعاتی جامعه، اینترنت، و منابع اطلاعاتی شبکه‌ای بود. بررسی نتایج، پیشرفت مهمی همچنین در تعداد جوابهای صحیح (به طور متوسط ۱۷ تا ۲۲) و تعداد کمی جواب «نمی‌دانم» (به طور متوسط ۹ به ۴ دهم درصد) نشان می‌دهد.

ابزار مشابهی نظیر ارزیابیهای دانشجویان توسط مدرسه مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی برای دست یافتن به ارزیابی موضوعی رضایت از مؤسسه، کارایی مربی، و کلیه کاراییها مورد استفاده قرار گرفت (ضمیمه C مراجعه شود) و پاسخها به طور فوق‌العاده‌ای ارزیابی مثبت برای کلیه اقلام را نشان داد، که اهم نظرات عبارتند از:

(۱) موسسه بسیار مفید بود.

(۲) گروهها براساس سطح مهارت به جای موضوع تقسیم‌بندی شده بودند.

(۳) به جای سخنرانی، کار عملی بیشتر انجام شد.

ما آموختیم که اختلاط کردن مهارتها، پیشرفت برای مشترکین را کند می‌کند.

از زمانی که هدف اصلی موسسه آموزش کتابداران برای توسعه، قراردادادن و نگهداری منابع اطلاعاتی شبکه آزاد (رایگان) بوده، تاثیر آن همواره سه ماه بعد از طریق دعوت از مشترکین به ارسال نظرات خود توسط پست به مدیر، ارزیابی می‌شده است. دوباره، نظرات رسیده بسیار مثبت بود. هر مشترکی احساس می‌نمود که هفته باارزشی بود و بسیاری خواهان افزایش آن بودند.

ظاهراً، در خلال این ارزیابیها و تماسهای بعدی، بسیاری از اهداف و موضوعها مشاهده گردید. بیشتر مشترکین به معرفی منابع اطلاعاتی شبکه‌ای به کارکنان سایر کتابخانه‌ها و آموزش آنها اقدام نمودند. هدف داشتن کتابداران پیشرفته، توسعه و نگهداری فضای اطلاعاتی ویژه در شبکه آزاد Free-Net تا اندازه‌ای موفق بود. تاکنون چندین مشترک به عنوان تهیه‌کننده اطلاعات به طور فعالانه مشغول به کارند: یکی به توسعه فضای غنی و مفید «تجارت و اشتغال»

پرداخته و گروهی دیگر از فارغ‌التحصیلان به توسعه و نگهداری محدوده علم کتابداری می‌پردازند. یک مشترک به توسعه فضای ادبی می‌پردازد و دیگری به تکمیل بخش جداگانه جامعه برای شهر کوچکی نزدیک بوفالو مشغول است. کتابداران ناحیه به دلیل مسایل ناشی از دستیابی به سیستم، کمتر از حد انتظار، فعال بوده‌اند.

نتیجه‌گیری

جامعه شبکه‌های رایانه‌ای روشی را ارائه می‌نمایند که کتابداران می‌توانند به توسعه روشهای محسوس جهت استفاده از اطلاعات شبکه‌ای بپردازند. در صورت اشتباه و ارائه اطلاعات، کتابخانه نمی‌تواند کار کند. اگر در ایجاد ارتباط پیوسته ساختار اشتباه کنیم و اگر گزافه‌گویی غیر عملی به عنوان پاسخ به سوالات را بپذیریم کتابخانه کار نمی‌کند. اغلب خدمات اینترنت توسط برنامه نویسان رایانه با توجه کمی به نیازهای کاربران تکمیل شده است. کتابداران در کسب آنچه که مردم بدان نیاز دارند به چه شکلی بدان نیازمندند؟ چه پیشنهادی می‌توانند داشته باشند و راضی به استفاده از چه چیزی هستند؟ و آیا مهارت دارند؟

در میان جامعه شبکه‌ها، کتابداران فرصتهایی را برای قبول مسوولیت به منظور قرار دادن خدمات داده‌های شبکه همراه با خدمات مردم دارند. اگر جامعه شبکه‌ها راهی به سوی این هدف ارائه دهند. کتابداران می‌توانند نه تنها استفاده کننده از اطلاعات باشند بلکه تهیه کننده اطلاعات نیز باشند. موسسه در اینجا ارائه چنین فرصتی را در یک جامعه توصیف می‌نماید.